

Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕ ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Παράρτημα Γυμνασίου Αυλώνα - Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνα, 2003

Το σχολείο για το οποίο θα σας μιλήσω είναι το Παράρτημα Γυμνασίου Αυλώνα που βρίσκεται μέσα στο Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνα. Το σχολείο της φυλακής, όπως το αποκαλούν οι μαθητές του, αποτελείται από τις τρεις τάξεις Γυμνασίου Α', Β', Γ' και από μία τάξη υποδοχής, την οποία παρακολουθούν παιδιά που δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση, αλλοδαποί στην πλειοψηφία τους.

Οι μαθητές-κρατούμενοι του σχολείου αυτού, έχουν πολλές ιδιαιτερότητες σε σχέση με τους άλλους συμμαθητές τους. Ηλικιακά κυμαίνονται από 14 έως 21 (όριο ποινικά ανηλίκου). Σε ένα σημαντικό ποσοστό και στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου τα παιδιά εμφανίζουν έντονα μαθησιακά προβλήματα είτε λόγω μακρόχρονης αποχής από το σχολείο είτε λόγω χρήσης ουσιών είτε για τους μαθητές διαφορετικής εθνικότητας, λόγω της μη εγγραφής και παρακολούθησής τους σε ελληνικό σχολείο μετά την είσοδο και παραμονή τους στη χώρα. Παρά ταύτα, καλούνται να παρακολουθήσουν κανονικά το ωρολόγιο πρόγραμμα και να δώσουν εξετάσεις προαγωγικές και απολυτήριες στο τέλος κάθε σχολικού έτους.

Το σχολείο μας εδρεύει εντός του Καταστήματος και αποτελεί κτηριακά και όχι μόνο, μέρος αυτού, διατηρώντας φυσικά τα χαρακτηριστικά της φυλακής. Τα παράθυρά του είναι μικρά, ψηλά στον τοίχο, δεν επιτρέπουν την είσοδο των ακτίνων του ήλιου, ενώ δυσκολεύουν το μάτι να συναντήσει το μπλε του ουρανού. Παντού υπάρχουν κάγκελα και στριφτά συρματοπλέγματα. Σχεδόν κανένα από τα παράθυρα του σχολείου της φυλακής δεν ανοίγει. Ο χώρος δεν αερίζεται. Η μυρωδιά του αέρα δεν φτάνει στις αίθουσες. Οι μαθητές αυτού του σχολείου δεν ξέρουν τι σημαίνει εκδρομή. Δεν επισκέφθηκαν ποτέ την Ακρόπολη. Είναι έγκλειστοι. Περνούν το 24ωρό τους μέσα στα κελιά και διακόπτουν τη μονοτονία του εγκλεισμού, ερχόμενοι στο σχολείο.

Το σχολείο γι' αυτούς είναι προαιρετικό και θέλει πραγματική δύναμη και κουράγιο να το κάνει κανείς αυτό λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες. Όταν το κρύο είναι τσουκτερό και η υγρασία κυλάει στον τοίχο με τη μορφή του νερού, όταν για να 'ρθει κάποιος στο σχολείο θα πρέπει να θυσιάσει το μεσημεριανό φαγητό που δίνεται πολύ ωρύτερα από τη λήξη του σχολικού προγράμματος, τότε εμείς οι καθηγητές αυτών των παιδιών δεν μπορούμε παρά να είμαστε περήφανοι. Το ίδιο συμβαίνει και για τους μαθητές του Λυκείου. Το σχολείο δεν έχει Λύκειο. Εγγράφει όμως τους μαθητές αυτούς ως κατ' οίκον διδασκόμενους, τους διδάσκει και τους προετοιμάζει για εξετάσεις που δίνουν σε όποιο σχολείο ορίσει η αρμοδία Διεύθυνση του Υπουργείου Παιδείας.

Είναι ίσως το μοναδικό σχολείο που κατά τη διάρκεια των διακοπών (Χριστούγεννα-Πάσχα) τα πρόσωπα των μαθητών του σκοτεινιάζουν και η ερώτηση που βασανιστικά ζητάει απάντηση είναι το "πότε θα ξαναέχουμε σχολείο, δάσκαλε;"

Είναι ίσως το μοναδικό σχολείο με τόσο μεγάλη κινητικότητα καθώς κατά τη διάρκεια της χρονιάς άλλοι μαθητές του αποφυλακίζονται, άλλοι εγκλείονται κι έτσι αριθμητικά παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Αυτή τη σχολική χρονιά αιτήσεις για εγγραφή στο σχολείο έκαναν πάνω από 100 άτομα, περίπου το 1/3 της συνολικής δύναμης του Καταστήματος. Εγγεγραμμένοι είναι περίπου οι μισοί από αυτούς –διπλάσιος αριθμός από τον αντίστοιχο περσινό– κατανεμημένοι αριθμητικά όχι εξίσου και στις τρεις τάξεις.

Εμείς ελπίζουμε και θέλουμε όσο το δυνατόν περισσότερους μαθητές στο σχολείο γιατί πιστεύουμε πως ο μόνος τρόπος να αλλάξει κάτι, είναι μέσω της παιδείας που αφυπνίζει τον αυτοσεβασμό, τη δύναμη της προσπάθειας, την εμπιστοσύνη στις ικανότητες που ο καθένας έχει βαθιά κάπου μέσα του.

Κάπως έτσι ξεκίνησε και η ιστορία της μουσειοσκευής "Πάμε στην Ακρόπολη" στο σχολείο της φυλακής. Αποφάσισα να την παρουσιάσω ανά τάξη, να αφήσω τα παιδιά να την επεξεργαστούν, να γνωριστούν λίγο μαζί της. Τους ενημέρωσα, τους έδειξα αναλυτικά κάποια πράγματα, συζητήσαμε και προσπαθήσαμε να κάνουμε τη σύνδεση με μαθήματα του σχολικού προγράμματος για να τους φανεί κάτι οικείο. Έπειτα τους ζήτησα να μου πουν τη γνώμη τους γι' αυτό που έβλεπαν, άγγιζαν, έπαιζαν μαζί του. Τους ζήτησα να σκεφτούν, να φανταστούν, να δημιουργήσουν.

Η αρχή δύσκολη, αλλά όχι απογοητευτική. Οι αντιδράσεις αρκετές, κυρίως από τους αλλοδαπούς. "Τι μας νοιάζει εμάς η Ακρόπολη;" Αυτά είναι για τους Έλληνες. Αφού δεν την έχουμε δει ποτέ... ήταν τα επαναλαμβανόμενα επιχειρήματα που συνεχώς έκαναν έδαφος. Η συνέχεια... γοργή, ευχάριστη, δημιουργική.

- Κατασκευάστηκε μακέτα από πηλό του Βράχου και του Παρθενώνα από Αλβανό μαθητή της Γ' Γυμνασίου.
- Γράφτηκε κείμενο για τον Ιερό Βράχο από Έλληνα μαθητή της Γ' Γυμνασίου.
- Έγιναν σχέδια σε μπλοκ ζωγραφικής από επίσης Έλληνα μαθητή της Γ' Γυμνασίου.

Το αποτέλεσμα του όλου εγχειρήματος μεταφράστηκε σε ενασχόληση, προσπάθεια, διάθεση για ψάξιμο σε διάφορα βιβλία της βιβλιοθήκης ή σε άλλα που έφερα εγώ στο σχολείο, ικανοποίηση πως μπορώ και εγώ και θα τα καταφέρω. Το γαλήνεμα στο βλέμμα, η εξοικείωση με κάτι ξένο. "Η Ακρόπολη έγινε κάτι δικό μας, κάτι που δουλεύτηκε από μας. Δεν είναι ένα άψυχο μνημείο. Μας αγγίζει, μας λέει κάτι πια, θέλουμε να τη δούμε από κοντά γιατί ό,τι φτιάξαμε με αφορμή τη μουσειοσκευή ωραίο ή άσχημο, σημαντικό ή ασήμαντο, έχει μέσα κομμάτι απ' τις σκέψεις μας και την ψυχή μας..." ήταν τα λόγια των παιδιών.

Μ. Βλάχου